

Sygn. akt I C 311/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : staż. Justyna Raj

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2017 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. R., A. R. i M. R.

przeciwko Gminie M. S.

przy udziale interwenienta ubocznego M. K. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza solidarnie od pozwanych W. R., A. R. i M. R. na rzecz pozwanego Gminy M. S. kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,
3. zasądza solidarnie od pozwanych W. R., A. R. i M. R. na rzecz interwenienta ubocznego M. K. (1) kwotę 7.234 (siedem tysięcy dwieście trzydzieści cztery) zł tytułem zwrotu kosztów procesu,
4. nakazuje pobrać solidarnie od pozwanych W. R., A. R. i M. R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 3.001,93 (trzy tysiące jeden 93/100) zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 311/15

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym do Sądu Okręgowego w Sieradzu pełnomocnik powodów W. R., A. R. i M. R. wniósł o zobowiązanie pozwanej Gminy M. S. do złożenia oświadczenia woli o odpłatnym nabyciu od powodów na własność nieruchomości położonej w S., za zapłatą przez pozwaną na rzecz powodów solidarnie kwoty 600.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2012 r.

(pozew z załącznikami – k. 2 - 38).

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina M. S. nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie od powodów na jej rzecz kosztów procesu. (odpowiedź na pozew k. 43,44).

W dniu 30 grudnia 2016r pełnomocnik pozwanej Gminy M. S. wniósł o zawiadomienie M. K. (1), E. P., K. K. i J. K. (1) o toczącym się procesie i wezwanie ich do udziału w sprawie w charakterze pozwanych.

(pismo zawierające przypozwanie k. 164 – 167).

E. P., K. K. i J. K. (1) poprzez swojego pełnomocnika złożyli oświadczenia, że nie mają interesu prawnego w przystąpieniu do procesu w charakterze interwenientów ubocznych.

(pisma zawierające oświadczenia k. 186,187,188).

M. K. (1) złożyła oświadczenie o wstąpieniu do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej.

(pismo M. K. k. 189).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie byli współwłaścicielami nieruchomości położonej w S. przy ul (...). W sąsiedztwie działki powodów na podstawie decyzji Starosty (...) i Prezydenta Miasta S. zostały zbudowane dwie wytwórnie betonu towarowego i mas bitumicznych będące w ocenie powodów bardzo uciążliwe dla środowiska, emitując nadmierny hałas, a także pyły i gazy. Obie wytwórnie prowadził J. K. (2). Spadek po nim odziedziczyła M. K. (1), która w ten sposób wykazała swój interes prawny i z tego tytułu wstąpiła do sprawy jako interwenientka uboczna po stronie pozwanej.

(dowód: elektroniczny wydruk księgi wieczystej kw (...) k. 27 – 31, uzasadnienie wstąpienia do sprawy w charakterze interwenienta k. 189,190).

Z uwagi na oddziaływanie wytwórni na nieruchomość powodów występowali oni z wezwaniami do pozwanej Gminy o wykup ich nieruchomości. Pismami z dnia 15 października 2011r. oraz 3 lipca 2015 r. pozwana Gmina odmawiała dokonania wykupu.

(dowód: wniosek o wykup nieruchomości i korespondencja dotycząca tego tematu wraz z odpowiedziami odmownymi k. 34-38)

W toku procesu Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości celem określenia wartości rynkowej prawa własności nieruchomości powodów. W toku procesu treść opinii biegłego była kwestionowana.

(niesporne).

W toku procesu pełnomocnik interwenientki ubocznej podniósł, że z wiedzy jaką posiada, wywiezionej z elektronicznego systemu ksiąg wieczystych wynika, że w toku procesu powodowie zbyli nieruchomość objętą pozwem.

(pismo k. 287,288)

Pismem procesowym złożonym do akt sprawy w dniu 27 lipca 2017r. pełnomocnik powodów wniósł o umorzenie postępowania podnosząc, że wydanie wyroku stało się zbędne bowiem powodowie zbyli w toku procesu nieruchomość objętą pozwem i wyprowadzili się poza granice Polski.

Do akt sprawy został złożony elektroniczny wydruk księgi wieczystej kw (...) wg stanu na dzień 30 czerwca 2017r., w którym ujawniono nowego właściciela nieruchomości, w miejsce powodów, na podstawie umowy sprzedaży sporządzonej w S. przez notariusza I. N. w dniu 9 marca 2017r., za nr rep. A 766/2017.

(dowód: elektroniczny wydruk księgi wieczystej kw (...) k. 298 -310).

Pismem procesowym złożonym do akt sprawy w dniu 21 sierpnia 2017r. pełnomocnik interwenientki ubocznej nie wyraził zgody na umorzenie postępowania, wnosząc o oddalenie powództwa i wskazując w jego treści argumentację za przyjęciem jego stanowiska.

(dowód: pismo k. 315, 316).

Na rozprawie w dniu 18 września 2017r. pełnomocnik pozwanej Gminy nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec stanowiska procesowego zawartego w piśmie pełnomocnika powodów złożonym do akt sprawy w dniu 27 lipca 2017r., wnoszącego o umorzenie postępowania w sprawie, do rozstrzygnięcia powstało zagadnienie dotyczące legitymacji materialnej powodów po dacie zbycia przez nich nieruchomości. O istnieniu czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r., w sprawie III CZP 83/12, OSNC 2013, nr 7-8, poz. 82, wskazał, że legitymacja materialna, a więc posiadanie prawa podmiotowego lub interesu prawnego do wytoczenia powództwa stanowi przesłankę materialną powództwa, a jej brak stoi na przeszkodzie udzieleniu ochrony prawnej. Brak legitymacji materialnej (czynnej lub biernej) skutkuje co do zasady oddaleniem powództwa. W sytuacji, gdy legitymacja materialna i procesowa zespalają się, oddalenie powództwa następuje w istocie z braku legitymacji materialnej, którego rezultatem jest także brak legitymacji procesowej, będący wtórną przyczyną oddalenia powództwa. Sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania co do istoty sprawy (wyrokowania), a brak legitymacji procesowej – czynnej bądź biernej – prowadzi do oddalenia powództwa.

Sąd Okręgowy w pełni podziela zaprezentowane stanowisko Sądu Najwyższego, które co do istoty dotyczyło spółki prawa handlowego, ale w swej warstwie rozważań teoretycznych dotyczących legitymacji w procesie ma również zastosowanie ogólne w tym i w niniejszej sprawie. Powodowie występując z procesem byli współwłaścicielami nieruchomości, objętej pozwem posiadali zatem legitymację materialną do wystąpienia z żądaniem wykupu nieruchomości. Dokonując zbycia nieruchomości w toku procesu wyzbyli się przymiotu właścicielskiego, a tym samym i legitymacji materialnej, a przez to i procesowej, co w świetle przytoczonego poglądu Sądu Najwyższego musiało skutkować oddaleniem powództwa.

Konsekwencją takiego stanowiska jest zawarte w punktach 2,3,4 rozstrzygnięcie co do kosztów procesu. Oddalenie powództwa stanowi bowiem o przegraniu procesu, które rodzi po stronie przegrywającej obowiązek zwrotu przeciwnikom poniesionych przez nich kosztów procesu na podstawie art. 98 k.p.c. M. K. (1) wstąpiła do sprawy jako interwenientka uboczna po stronie pozwanej i poprzez swojego pełnomocnika brała czynny udział w sprawie, podnosząc utratę legitymacji przez powodów wskutek wyzbycia się własności nieruchomości i tym samym prowadząc do wygrania procesu przez stronę pozwaną, co uzasadnia zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Na koszty zasądzone w punktach 2 i 3 wyroku składają się: koszty pełnomocnika strony pozwanej i koszty pełnomocnika interwenientki ubocznej wliczone z uwagi na datę wniesienia pozwu, w oparciu o § 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.) oraz koszty pełnomocnictw interwenientki ubocznej w kwocie 34 zł. W punkcie 4 wyroku Sąd obciążył powodów jako stronę przegrywającą obowiązkiem zwrotu wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo przez Skarb Państwa.